

kom, og vi fik ikke Møde. Saa var det bestemt sidst i Juni, men saa vare visse fine Folk reiste udenlands; det bruge de nu om Sommeren i Ferietiden. Saa skulde der være Møde lige efter Østen, men vi fik ikke Møde før den 18de Septemder. Der var altsaa bebudet Møde i Kommissionen lige fra Rigsdagen sluttede ifjor Jorjaar og næsten til den traadte sammen igjen. Det forekommer mig saaledes ikke, at det kan siges, at Kommissionen har arbeidet ivrig efter det Exempel, jeg har anført; og der kunde ansføres mange flere. Nei, det skal siges, at, siden vi have mistet Baron Zytphen-Udeler, viste det sig, at den Side, vi havde med at gjøre, Landboforholdene, for en stor Del bleve skrevne i Glemmebogen, og det viser ogsaa Arbejderkommissionens Betænkning foran, hvor det siges, at forskjellige Spørgsmaal Landboforholdene vedrørende ikke have kunnet finde en tilfredsstillende Behandling, og det maa nærmest siges, at det var fordi Kommissionen havde det store Uheld at miste Baron Zytphen-Udeler. — Seg maa nu gjøre en Bemærkning til det ærede Medlem for Aarhus Amts 2den Valgkreds, der udtalte, at, naar Regjeringen havde nedsat en Kommission, havde den vist, at den vilde Noget, og saa kunde vi begribe, at den nok vilde sørge for Resten. Til Dato forekommer det mig imidlertid, at den netop har vist, at den ikke har villet sørge for Resten. Vil den fremdeles vise, at den bedre vil sørge for Resten, vil jeg være taknemlig derfor. Det ærede Medlem for Rjøbenhavns 4de Valgkreds (Scharling) kritiserede skarpt baade mine og den ærede Forslagsstillers Udtalelser, og han byggede denne Kritik paa Arbejderkommissionens Betænkning. Han læste flere Ting op af Betænkningen, hvorved han vilde vise, at det ikke var rigtigt, hvad den ærede Forslagsstiller var fremkommen med; men det forekom mig, at det ærede Medlem virkelig er uberettiget til at anføre denne Grund, naar han saa fortæller os, at han ikke en Gang er enig med et saa moderat Forslag, som han regnede Arbejderkommissionens for, i Modsetning til det, den ærede Forslagsstiller her har stillet. Dette forekommer mig ikke at være noget berettiget Bevis at gaa ud fra. Seg vil paa en mulig Maade tro, at Vægsfolk ere stærke i Logik, det er Noget, som i Almindelighed ligger for de Dørrer ovre ved Vinduerne, men jeg synes virkelig, at dette ikke passer med almindelige logiske Principer, for saa vidt en Regmand kan se. Men dernæst udtalte det ærede Medlem om Kommissionen, at den havde taget Forbehold, at den havde udtalt sig meget vagt, at den havde udtalt: „Til nærmere Forstaaelse af den Tanke, der har forsvævet Mertetallet, fremsættes nedenstaaende Forslag til Regler for de omhandlede Udlaan under forudsættelse af Forbehold fra de enkelte Medlemmers Side med Henfyn til flere af Enkelthederne“. Ja, enhver Sag kan jo ses fra to Sider, og naar der er Tale om Forbehold, saa siger jeg, at jeg med

Glæde skal være med at underskrive en Betænkning, hvori der kommer til at staa, at vi tage Forbehold. Naar jeg siger, at jeg tog Forbehold, fordi Forslaget ikke gik vidt nok, saa er det godt muligt, at Nogle toge Forbehold, fordi det gik for vidt, men det ærede Medlem maa virkelig vide, at naar han kommer med dette som Bevis for, at selve Arbejderkommissionen skulde have udtalt sig vagt, saa er det maasse netop Sagen, at de, der have underskrevet denne Betænkning, med disse Ord have tænkt det Modsatte af, hvad det ærede Medlem tænker sig, nemlig, at vi have ment, at vi, naar et Lovforslag kom frem her i Salen, enten fra Regjeringen eller ved det private Initiativ, vilde faae Velighed til baade overfor denne, men ogsaa overfor abskillige andre Sager at sige: vi ere ingenlunde fuldt enige i hvad der staar i Betænkningen.

Seg skal nu vende mig til min ærede Nabo fra Frederiksborg Amts 2den Valgkreds (Sage). Der er et gammelt Ordsprog, der siger: Man kan ikke have Fred længere, end Ens Nabo vil. Seg vil uhyre gjerne have Fred med min Nabo, og jeg er overbevist om, at jeg ellers har det; men det forekommer mig, at naar det ærede Medlem i Begyndelsen af sine Udtalelser slog ind i den Tone, at han sagde, at, jeg ikke havde forstaaet et eneste Ord af, hvad han sagde, saa har han i alt Fald givet mig en ganske forunderlig Attest; men den Slags Beviser skal jeg ikke gaa ind paa. Det ærede Medlem spurgte mig ligefrem, om jeg ikke vilde give ham Bevis for, hvorledes jeg kunde sige, at Kapitalen spiste Arbejderne, og det skal jeg med Fornøielse gjøre (Afbrudelse af Rosod). Ja, med Tilladelse af det ærede Medlem for Bornholms Amts 1ste Valgkreds (Rosod). Da det ærede Medlem har givet mig en særlig Anledning, som han saa ofte gjør, naar han afbryder, skal jeg sige, at jeg ikke har det Mindste imod, at han afbryder mig; men jeg vil dog en Gang for alle gjøre en Bemærkning i Anledning af disse Afbrudelser. Det er en bekendt Sag, jeg har set det saa længe, jeg har været i Rigsdagen, at det ærede Medlem bruger den Skik, at, naar et Medlem af en anden politisk Side end hans udtaler sig, saa gaar han omkring og afbryder dem, men, naar derimod et Medlem, der hører til samme Side som han, taler, saa tilnænkter han ham Bifald. Seg vil sige det ærede Medlem, at jeg vilde være ham meget taknemlig, dersom han vilde forære mig sit Portret i det Dieblit en Minister taler, det vil jeg sige ham for en anden Gangs Skyld. Seg vender mig nu til det ærede Medlem for Frederiksborg Amts 2den Valgkreds. Han vil have at vide, hvorledes jeg kan sige, at Arbejderne blive spist op af Kapitalen, og dertil svarer jeg, at det forekommer mig, at vi have sørgelige Kjendsgjerninger herom netop ude paa Landet. Det forekommer mig, at der begynder at vise sig Tegn